

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 13.08.2015r.
nr. 5063 podpis. J. Jankowski

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 12.08.15.
nr. 3283 podpis. Peraniec

MINISTER
NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

DSW.ZNU.1700.27.2015.1.ZM

Warszawa, 10 sierpnia 2015 r.

Pan
Bogdan BORUSEWICZ
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

odpowiadając na oświadczenie senatora Ryszarda Knósa (nr BPS/043-78-3367/15) z dnia 16 lipca 2015 r. w sprawie wyjaśnienia kwestii otwartych konkursów na stanowiska nauczycieli akademickich, pragnę przedstawić następujące wyjaśnienia.

Zmiany ustawy - *Prawo o szkolnictwie wyższym* wprowadzone w 2011 r. miały na celu uelastycznienie warunków zatrudnienia i stworzenie podstaw do angażowania najlepszych, także spośród wywodzących się spoza uczelni, kandydatów do zatrudnienia lub pełnienia funkcji kierowniczej w oparciu o przejrzyste kryteria. Określony w statutach tryb konkursowy obejmuje bowiem również powoływanie do pełnienia funkcji kierowniczej – na okres kadencji – rektora, prorektora, dziekana, prodziekana, dyrektorów i kierowników instytutów, katedr, zakładów, laboratoriów i innych jednostek w publicznych uczelniach. Powyższe zasady mają na celu stworzenie warunków prawnych zwiększających szanse na zapewnienie studentom i doktorantom prowadzenia kształcenia przez nauczycieli akademickich posiadających najwyższe dostępne na rynku pracy kwalifikacje zawodowe, a uczelniom – szansę na rozwój potencjału dydaktycznego i naukowego także poprzez dopływ kadr wywodzących się z innych ośrodków naukowych oraz stworzenie warunków do motywowania osób już zatrudnionych do efektywniejszej pracy.

Bez postępowania konkursowego można było zatrudnić ponownie na tym samym stanowisku, w tej samej uczelni jedynie nauczyciela akademickiego, który nabył uprawnienia emerytalne.

Jednocześnie w trosce o zapewnienie konkurencyjności, otwartości i jawności procesu obsadzania stanowisk w uczelniach publicznych na stronie internetowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (a także na stronach internetowych Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców, przeznaczonym do publikacji ofert pracy naukowców) znajdują się informacje o konkursach na wolne stanowiska pracy. baza ogłoszeń o wolnych stanowiskach naukowych, akademickich.

W konsekwencji powtarzających się pytań dotyczących interpretacji art. 118 w związku z art.110 omawianej ustawy w kontekście warunków realizacji projektów badawczych, w 2014 r., dokonano zmiany przepisów ustawy, między innymi w zakresie

wskazania dodatkowych, wnioskowanych przypadków zwalniania z konkursu na stanowiska w uczelni. Zwolnienie to dotyczy nauczycieli akademickich zatrudnionych na czas określony:

- skierowanych do pracy w uczelni na podstawie umowy zawartej z zagraniczną instytucją naukową;
  - będących beneficjentami krajowego konkursu ogłoszonego przez Narodowe Centrum Nauki lub Narodowe Centrum Badań i Rozwoju lub międzynarodowego konkursu na realizację projektu badawczego związanego z obszarem kształcenia;
  - zatrudnianych na czas realizacji projektu finansowanego ze środków pochodzących z Unii Europejskiej lub przez inny podmiot przyznający grant
- oraz, w przypadku zatrudnienia na tym samym stanowisku, jeżeli poprzednia umowa o pracę była zawarta na czas nie krótszy niż trzy lata.

Z brzmienia przepisu wynika, że ustawa wymaga każdorazowo przeprowadzenia otwartego konkursu na zatrudnienie na każde z wymienionych w art. 110 ustawy stanowisko, bez względu na rodzaj umowy. Zatem „zatrudnienie” odnosi się do każdej zmiany stanowiska, nie tylko do zatrudnienia w uczelni po raz pierwszy na dane stanowisko. Ponadto, co należy podkreślić, w ustawie nie występuje określenie „awans na wyższe stanowisko”.

Również zatrudnienie pracownika naukowego w instytucie badawczym lub jednostce naukowej Polskiej Akademii Nauk jest poprzedzone konkursem, zgodnie z przepisami, odpowiednio art. 43 ust. 7 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o instytutach badawczych* (Dz. U. Nr 96, poz. 618, z późn. zm.) i art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. *o Polskiej Akademii Nauk* (Dz. U. Nr 96, poz. 619, z późn. zm.). Mając na uwadze powyższe, tryb konkursowy powinien znaleźć zastosowanie zawsze w przypadku zatrudnienia na stanowisku naukowym nowego pracownika, a także w sytuacji, gdy o zatrudnienie na stanowisku naukowym ubiega się pracownik zatrudniony dotychczas na stanowisku nienależącym do stanowisk naukowych.

Niemniej jednak przepisy art. 43 ust. 8 ustawy *o instytutach badawczych* oraz art. 91 ust. 6 ustawy *o Polskiej Akademii Nauk* przewidują wyjątki uprawniające do odstąpienia od trybu konkursowego. Wyjątki te stanowią katalog zamknięty, co oznacza, że jedynie w tych sytuacjach zatrudnienie pracownika naukowego może odbyć się bez przeprowadzenia konkursu, a mianowicie w przypadku zatrudniania na czas określony pracownika naukowego:

- skierowanego do pracy na podstawie umowy zawartej z zagraniczną instytucją naukową,
- na okres realizacji projektu obejmującego badania naukowe lub prace rozwojowe, finansowanego w trybie konkursowym ze środków finansowych na naukę lub środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej lub innych podmiotów przyznających grant,
- na tym samym stanowisku, jeżeli poprzednia umowa o pracę była zawarta na czas nie krótszy niż trzy lata

oraz, w przypadku zatrudniania w instytutach badawczych żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy służb podległych ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych.

Powyższe przepisy nie będą miały zastosowania w przypadku awansu pracownika naukowego już zatrudnionego w instytucie badawczym lub jednostce naukowej PAN, związanego ze zmianą stanowiska w grupie stanowisk przyporządkowanych pracownikom naukowym.

Biorąc powyższe pod uwagę i stosunkowo krótki okres obowiązywania przywołanych regulacji, obecnie nie przewiduje się kolejnych zmian w ustawie – *Prawo o szkolnictwie wyższym* w tym zakresie.

Jednocześnie pragnę zapewnić, że ewentualne propozycje zmian cytowanej ustawy, zgłaszane przez środowisko akademickie będą rozważone w przypadku podjęcia decyzji o kolejnej nowelizacji ustawy – *Prawo o szkolnictwie wyższym*.

z wyrazami szacunku

z up. Ministra
SEKRETARZ STANU

M. Ratajczak
prof. Marek RATAJCZAK